

BETÆNKNING

Afgivet af Finansudvalget

vedrørende

Forslag til Tillægsbevillingslov for 2010

Afgivet til lovforslagets 2. behandling

Finansudvalget har følgende medlemmer:

Inatsisartutmedlem Olga P. Berthelsen (Inuit Ataqatigiit), formand

Inatsisartutmedlem Andreas Uldum (Demokraterne), næstformand

Inatsisartutmedlem Per Berthelsen (Siumut)

Inatsisartutmedlem Juliane Henningsen (Inuit Ataqatigiit)

Inatsisartutmedlem Finn Karlsen (Atassut)

Indholdsfortegnelse:

<u>1. Indledning.....</u>	<u>4</u>
<u>2. Landstingslov nr. 8 af 29. oktober 1999 om Grønlands Hjemmestyres budget – Budgetloven...5</u>	<u>5</u>
<u>2.1 Bevillingstyper</u>	<u>5</u>
<u>2.2 Bevillingsforudsætninger</u>	<u>6</u>
<u>3. Budgetlovens bestemmelser om bevillinger.....</u>	<u>6</u>
<u>4. Tillægsbevillingsloven.....</u>	<u>6</u>
<u>4.1 Bevillinger og dispositioner med hjemmel i tekstanmærkninger</u>	<u>6</u>
<u>4.2 Fremsættelse af TB-forslaget</u>	<u>6</u>
<u>4.3 Henvisning af sager til Inatsisartut.....</u>	<u>6</u>
<u>4.4 Lovbundne bevillinger og indtægtsbevillinger</u>	<u>7</u>
<u>4.5 Bevillingstyper hvor ændringer godkendes af Finansudvalget</u>	<u>7</u>
<u>4.6 Hjemmel til at fastsætte nærmere bestemmelser</u>	<u>8</u>
<u>4.7 Krav til ansøgninger om ændret bevilling</u>	<u>8</u>
<u>4.8 Tillægsbevillingslovens indhold</u>	<u>9</u>
<u>4.9 Udgifts- og indtægtsopfølgning.....</u>	<u>10</u>
<u>4.10 Anlægs- og Renoveringsfonden samt den årlige anlægsredegørelse</u>	<u>10</u>
<u>5. Naalakkersuisuts bevillingsansøgninger til Finansudvalget i 2010.....</u>	<u>11</u>
<u>6. Finanslov 2010 og forslag til TB 2010 - hovedtal og opdeling på bevillingstyper.....</u>	<u>13</u>
<u>6.1 De økonomiske hovedtal</u>	<u>13</u>
<u>6.2 Tillægsbevillinger (lovforslagets § 1) - ændringerne godkendt af 3 forskellige instanser</u>	<u>13</u>
<u>6.2.1 Godkendt af Naalakkersuisut med henvisning til tekstanmærkning</u>	<u>13</u>
<u>6.2.2 Godkendt af Finansudvalget</u>	<u>13</u>
<u>6.2.3 Godkendt af Inatsisartuts Udvalg for Forretningsorden.....</u>	<u>14</u>
<u>7. Ændring af tekstanmærkninger (lovforslagets § 2).....</u>	<u>14</u>
<u>8. Udmøntninger fra reservekonti 20.11.50 og 20.11.72</u>	<u>14</u>
<u>9. Finansudvalgets bemærkninger til Naalakkersuisuts rokeringer.....</u>	<u>15</u>
<u>9.1 Generelt.....</u>	<u>15</u>
<u>9.2 Specifikke bemærkninger.....</u>	<u>15</u>
<u>9.2.1 Oplysninger om personaleforbrug.....</u>	<u>15</u>
<u>9.2.2 Naalakkersuisuts godkendelse af rokeringer med tilbagevirkende kraft</u>	<u>16</u>
<u>9.3 Formelle/juridiske forudsætninger for Naalakkersuisuts bevillingsrokeringer</u>	<u>17</u>
<u>10. Finansudvalgets øvrige bemærkninger til lovforslaget.....</u>	<u>17</u>
<u>10.1 Generelle bemærkninger</u>	<u>17</u>

<u>10.1.1 Lovkravet om uforudsigelighed.....</u>	<u>17</u>
<u>10.2 Specifikke fejl og mangler i lovforslaget.....</u>	<u>18</u>
<u>10.2.1 Bilag 2, ændringer i tekstanmærkninger for 2010.....</u>	<u>18</u>
<u>10.2.1.1 Nyt patienthjem, København (10-498).....</u>	<u>18</u>
<u>10.2.2 Budgetbidragene.....</u>	<u>18</u>
<u>11. Bemærkninger til enkelte bevillingssager fra 2010</u>	<u>19</u>
<u>11.1 Udmøntning af finanslovens hovedkonto 89.71.40 og koncession til Ilulissat vandkraftværk (10-457).....</u>	<u>19</u>
<u>11.2 Rente og afdrag på lån fra Landskassen til Qaasuitsup Kommune (10-459).....</u>	<u>20</u>
<u>11.3 Salg og køb af lejlighed til Naalakkersuisut i København (10-464).....</u>	<u>20</u>
<u>11.4 Udmøntning af budgetreguleringer på KIIIN's område (10-475 og 10-479).....</u>	<u>21</u>
<u>11.5 Ansøgning om merbevilling til Arctic Umiaq Line (10-476).....</u>	<u>22</u>
<u>11.6 Ansøgning om midler til udredningsprojekt og handlingsplan for PCB (10-493).....</u>	<u>22</u>
<u>11.7 Ansøgninger om tillægsbevilling til sælskind (10-503 og 10-515).....</u>	<u>22</u>
<u>11.8 Udmøntning af midler til projektering og opførelse af kollegier 2010-2013 (10-507)....</u>	<u>24</u>
<u>11.9 TB-ansøgning som følge af skimmelangreb i B-2171, Imaneq 27, Nuuk (10-509).....</u>	<u>25</u>
<u>11.10 Tillægsbevilling til Grønlands Statistik (10-513).....</u>	<u>25</u>
<u>11.11 Oprensning af mistede garn i forvaltningsområderne Upernavik og Uummannaq i Qaasuitsup Kommunea (10-516).....</u>	<u>26</u>
<u>11.12 Rokering af midler til etablering af elevhjem i Nanortalik (10-521).....</u>	<u>27</u>
<u>12. Henstillinger fra Finansudvalget.....</u>	<u>28</u>
<u>13. Indstillinger fra Finansudvalget.....</u>	<u>29</u>

Bilag

- Bilag A Finansudvalgets afgørelser fra 2010 med tilhørende supplerende svar fra Naalakkersuisut m.v. (Sags nr. 10-456 – 10-517 samt 10-519 – 10-521).
- Bilag B Finansudvalgets skrivelse af 14. februar 2011 til Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser vedrørende bevillingsændringer som følge af centralisering af administrative opgaver i 2009 (Sags nr. 01.31.29-00220).

1. Indledning

Forslag til Tillægsbevillingslov 2010 blev fremsat af Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser på Inatsisartuts forårssamling 2011. Lovforslaget blev ved 1. behandlingen henvist til videre behandling i Finansudvalget. Finansudvalget har behandlet lovforslaget og afgiver hermed betænkning til Inatsisartuts 2. behandling af lovforslaget.

I nærværende betænkning giver Finansudvalget et overblik over en del af det forgangne års modtagne bevillingsansøgninger fra Naalakkersuisut. Samtlige afgørelser med relevant tilhørende korrespondance vedlægges som bilag A til betænkningen.

Ved denne grundige gengivelse af en vigtig del af Finansudvalgets arbejde kan nærværende betænkning til dels betragtes som Finansudvalgets årsberetning for 2010.

I nærværende betænkning giver Udvalget i afsnit 2, 3 og 4 en oversigt over budgetlovens bestemmelser og det formelle grundlag for fremsættelsen af tillægsbevillingslovsforslaget. Udvalget håber særligt, at såvel medlemmer af Inatsisartut som personer med interesse for bevillingslovgivningen, som ikke i forvejen er grundigt bekendt med disse bestemmelser, ved læsning af disse afsnit vil kunne opnå et gavnligt overblik over den samlede finanslovsproces og ikke mindst tillægsbevillingslovens placering i denne proces. Dele af disse afsnit er genbrug fra tidligere års betænkninger, men særligt afsnit 4.9 og 4.10 er nye i fh.t. de tidligere år.

I afsnit 5-6 gives en overblik over de konkrete økonomiske konsekvenser af de i 2010 stedfundne beslutninger i fh.t. det budgetterede resultat i Finansloven for 2010.

I afsnit 7, 8 og 9 gennemgås og vurderes de i 2010 stedfundne ændringer af tekstanmærkninger og finanslovens reservekonti.

I afsnit 10 redegøres for konkrete formelle problemer, fejl og mangler ved lovforslaget.

I afsnit 11 sker der en opsummering af en række af de mest principielle bevillingssager, som Finansudvalget har behandlet i 2010. Der konkluderes konkret på en række problemer og overvejelser fra det forgangne år, hvorfor dette afsnit må betegnes som et af de vigtigste i betænkningen.

I afsnit 12 afgiver Udvalget et antal konkrete henstillinger til lovforslaget, og endelig angives udvalgets indstillinger til lovforslaget i afsnit 13.

Det skal i øvrigt bemærkes, at Finansudvalget bestræber sig på at synliggøre sine beslutninger, samtidig med at de bliver tilsendt Naalakkersuisut. Alle Finansudvalgets afgørelser af bevillingssager fra de seneste år er således tilgængelige via Internettet på adressen www.inatsisartut.gl/finansudvalget. Afgørelserne er optaget under sagsnr. og dato for Finansudvalgets beslutning samt emne. Da det hænder, at Finansudvalget er nødt til at udsætte sin beslutning, kan der være optaget flere afgørelser under samme sagsnummer. Der er derfor efter sagsnummeret anført et tal, der angiver, om det er første, anden eller måske tredje afgørelse i sagen, samt herefter oplysning om datoen for Finansudvalgets afgørelse.

Finansudvalget fastlægger en årlig mødeplan, som er tilgængelig på Udvalgets hjemmeside. Udvalget forventer, at Naalakkersuisut kender og respekterer denne mødeplan.

2. Landstingslov nr. 8 af 29. oktober 1999 om Grønlands Hjemmestyres budget – Budgetloven

Inatsisartut vedtog på efterårssamlingen 1999 Budgetloven. På forårssamlingen 2000 blev lovens § 10 ændret, således at Finansloven skal vedtages inden den 15. november året forud for finansåret.

Budgetloven betød en formalisering og præcisering af de eksisterende budgetprincipper, herunder princippet om, at Inatsisartuts økonomiske prioritering for finansåret bør ske samlet på finansloven. Dette princip er centralt ud fra målsætningerne om:

- politisk overblik over økonomien
- bred tværgående prioritering.

Finansudvalget kan dog efter ansøgning fra Naalakkersuisut bevilge midler til afholdelse af nye udgifter, hvis udgiftsbehovet ikke kunne forudses ved finanslovens vedtagelse. Ved tillægsbevillingsloven formaliseres Finansudvalgets tidligere bevillinger; de såkaldte *tillægsbevillinger*. Som konsekvens heraf er tillægsbevillingsloven en *efterbevillingslov*, som vedtages efter finansårets udløb.

Budgetloven trådte i kraft den 1. januar 2001, idet dog nogle bestemmelser, såsom etableringen af anlægs- og renoveringsfonden og bestemmelserne om tillægsbevillinger, trådte i kraft den 1. januar 2000.

Indledningsvis finder Finansudvalget anledning til at medtage nogle af de centrale bestemmelser fra Budgetloven i nærværende betænkning, med henblik på at henlede Inatsisartuts (og Naalakkersuisuts) opmærksomhed på Budgetlovens bestemmelser om bevillinger, ændringer i bevillinger, de forskellige bevillingstyper, samt ikke mindst respekten for overholdelsen af de af Inatsisartut besluttede bevillinger.

2.1 Bevillingstyper

Budgetloven indeholder en formalisering og præcisering af bevillingstyper og retningslinjer for bevillingernes anvendelse samt en formalisering af de forskellige typer af nye og ændrede bevillinger. Der er følgende *bevillingstyper*:

- driftsbevillinger
- tilskudsbevillinger
- lovbundne bevillinger
- anlægsbevillinger og
- indtægtsbevillinger.

Budgetloven medførte, at der på anlægsområdet blev etableret en budgetteknisk anlægs- og renoveringsfond, som indebar, at de økonomiske virkninger af tekniske forhold, som byggetaktsforskydninger og genbevillingsspørgsmål vedrørende anlæg, ikke længere skulle optages på bevillingslovene.

2.2 Bevillingsforudsætninger

På hvert enkelt budgetbidrag i finansloven skal der under *Bevillingsforudsætninger* oplyses nærmere om forudsætningerne for bevillingen, bl.a. med henblik på

- den efterfølgende disponering af bevillingen, og
- i forbindelse med regnskabsafslutningen at muliggøre en vurdering af, i hvilket omfang forudsætningerne for bevillingen er blevet opfyldt.

3. Budgetlovens bestemmelser om bevillinger

Budgetloven fastsætter i § 1, stk. 3:

”Ingen udgift kan afholdes og ingen indtægt oppebæres uden forudgående bevilling.”

I § 3 fastsættes:

En bevilling er en bemyndigelse til et landsstyremedlem til at disponere efter nærmere fastsatte bestemmelser. Det til enhver tid siddende landsstyremedlem er ansvarlig for det pågældende landsstyreområdes bevillinger.

4. Tillægsbevillingsloven

4.1 Bevillinger og dispositioner med hjemmel i tekstanmærkninger

§§ 25 - 29 i Budgetloven fastsætter bestemmelserne om nye eller ændrede bevillinger, og fastsætter således de overordnede bestemmelser om *Tillægsbevillingsloven*. Det fastsættes i § 25, stk. 1, at

”... nye eller ændrede bevillinger og tekstanmærkninger i løbet af finansåret forudsætter forudgående godkendelse af Finansudvalget på vegne af Landstinget.”

Denne bestemmelse præciserer bl.a., at udgifter, som afviger fra det forudsatte i finansloven, ikke må afholdes uden forudgående godkendelse af Finansudvalget.

I § 26 fastsættes at:

”... nye eller ændrede bevillinger og tekstanmærkninger i løbet af finansåret efterfølgende optages på en tillægsbevillingslov.”

Dispositioner med hjemmel i tekstanmærkning skal også optages på tillægsbevillingsloven.

4.2 Fremsættelse af TB-forslaget

Det er fastsat i § 26 stk. 3, at forslag til tillægsbevillingslov fremsættes for Inatsisartut af Naalakkersuisut senest på første ordinære Inatsisartutsamling i året efter finansåret. Der er således tale om en efterbevillingslov, som formaliserer Inatsisartuts Forretningsordensudvalgs og Finansudvalgets tidligere beslutninger.

Som følge af at der er tale om en efterbevillingslov, vil finansloven for 2010 og TB 2010 tilsammen vise, hvilke bevillinger og tekstanmærkninger der er gældende for 2010. De i finanslov 2010 og TB 2010 optagne bevillinger, herunder *projektbevillingerne* på anlægsområdet, er således grundlaget for *Landskasseregnskab 2010* og *Anlægsredegørelse 2010*. Landskasseregnskabet og Anlægsredegørelsen fremlægges normalt på Inatsisartuts forårssamling.

4.3 Henvisning af sager til Inatsisartut

Der kan være sager, som Finansudvalget af den ene eller anden grund ikke kan eller vil tage stilling til, f.eks. hvis en sag er principiel eller beløbsmæssigt omfattende, eller hvis Finansudvalget er i

tvivl om Inatsisartuts indstilling til sagen. Her er der mulighed for, at Finansudvalget kan henvise behandlingen af en sag til Inatsisartut. Der har i 2010 ikke været sager, der er blevet henvist til Inatsisartut.

4.4 Lovbundne bevillinger og indtægtsbevillinger

En *lovbunden finanslovsbevilling* udtrykker det bedst mulige *skøn* over årets udgifter til et formål. Udgifterne reguleres i særskilt lovgivning, således som det f.eks. er tilfældet med pensionsudgifter, som skal udbetales med et fast beløb til alle, der er berettiget til pension, uanset om der er bevilling til det eller ej på finansloven.

Mer- eller mindreudgifter på lovbundne bevillinger kan således afholdes umiddelbart og kræver ikke tillægsbevilling. Ændringer i forhold til bevillingen fremgår alene af regnskabet for det pågældende finansår.

Mer- eller mindreudgifter på lovbundne bevillinger skal kun medtages på forslag til tillægsbevillingslov i de tilfælde, hvor mer- eller mindreudgiften følger af ny eller ændret lovgivning, og hvor bevillingen er godkendt af Finansudvalget.

De skøn, der foreligger for *finanslovens indtægter* på tidspunktet for udarbejdelsen af forslaget til finanslov, er på afgørende vis med til at fastlægge den ramme, indenfor hvilken den økonomiske prioritering af udgifterne i finanslovsforslaget skal finde sted.

En konsekvens af, at der sker en årlig samlet prioritering af Selvstyrets udgifter, er således, at der i almindelighed ikke i finansårets løb skal ske ændringer i indtægtsbevillingerne. Eventuelle ændringer medtages i Landskassens regnskab på samme måde som ændringer i de lovbundne udgifter.

Det betyder:

- at Naalakkersuisut skal følge udviklingen for indtægtsbevillingerne set i forhold til de indtægter, der er budgetteret på finansloven
- at Naalakkersuisut skal følge udviklingen i de lovbundne bevillinger set i forhold til finanslovens forudsætninger
- at der ikke skal søges om ændring af disse bevillinger i finansårets løb, hvis der må forventes udsving heri, men at Naalakkersuisut naturligtvis skal være opmærksom herpå og tilrettelægge sin samlede økonomiske styring, under hensyntagen hertil
- at der kun skal søges formel ændring af disse bevillinger, ved TB bidrag, hvis de er en konsekvens af konkrete lovændringer.

4.5 Bevillingstyper hvor ændringer godkendes af Finansudvalget

Det følger af afsnit 4.4, at Finansudvalget normalt kun tager sig af ændringer af følgende bevillingstyper:

- *driftsbevilling*
- *tilskudsbevilling* og
- *anlægsbevilling*.

4.6 Hjemmel til at fastsætte nærmere bestemmelser

Det fremgår bl.a. af Budgetlovens §§ 20 og 33, at Landsstyremedlemmet for Økonomi fastsætter nærmere bestemmelser i et Budgetregulativ.

Det gældende Budgetregulativ er udsendt 17. juni 2008 af det daværende Landsstyremedlem for Finanser og Udenrigsanliggender. Regulativet har karakter af et cirkulære, og det kan således ikke fraviges af forvaltningen. I de tilfælde, hvor Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser måtte have udstedt en konkret, sagligt begrundet dispensation fra regulativets bestemmelser i forbindelse med behandlingen af en bevillingssag, skal dette eksplicit fremgå af bevillingsansøgningen til Finansudvalget. Vedr. fravigelse og dispensation fra Budgetregulativet henvises i øvrigt til Finansudvalgets betænkning til Tillægsbevillingslov 2008, afsnit 10.3.5.

4.7 Krav til ansøgninger om ændret bevilling

I § 28, stk. 2, i budgetloven er det fastsat, at ansøgninger om nye eller ændrede bevillinger alene må omfatte dispositioner

- som er *væsentlige*, og
- som *ikke kunne forudses* ved udarbejdelsen af finansloven.

Bestemmelsen betyder altså, at der skal være tale om et pludseligt opstået bevillingsbehov, som samtidig har en vis betydning. Bevillingsbehov som følge af forglemmelse eller lignende i forbindelse med finanslovsudarbejdelsen eller ønske om nye bevillinger, som kan afvente næste års finanslov, kan ingensinde berettige en ansøgning til Finansudvalget i løbet af finansåret.

§ 28, stk. 3, fastsætter, at ansøgning om nye eller ændrede bevillinger alene må omfatte dispositioner med udgiftsvirkning i finansåret. Finansudvalget kan dermed alene tage stilling til konsekvenserne i finansåret, mens eventuelle konsekvenser i efterfølgende år skal indarbejdes i førstkommende finanslov.

Endelig fastsætter § 28, stk. 4, at ansøgninger om nye eller ændrede bevillinger skal indeholde alle relevante oplysninger, herunder fuldstændige oplysninger om direkte og indirekte økonomiske konsekvenser af ansøgningen.

I praksis fremsender Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser på vegne af Naalakkersuisut ansøgninger om ændrede bevillinger til Finansudvalget. Det fremsendte materiale skal indeholde budgetbidrag til de hovedkonti, hvor der søges bevillingsændringer.

I visse tilfælde har de fremsendte budgetbidrag været meget kortfattede og uden grundlag for en forsvarlig vurdering af sagen. Da Finansudvalget normalt modtager kopi af Naalakkersuisuts interne *Naalakkersuisutoplæg*, har udformningen af budgetbidraget dog ikke i sig selv afgørende betydning for Udvalgets praktiske behandling af sagen.

Da *budgetbidragene* imidlertid er de eneste dokumenter, der optages i tillægsbevillingsloven, med beskrivelse af baggrunden for en bevillingsændring, lægger Finansudvalget stor vægt på, at budgetbidrag udformes, så de kan læses alene. Budgetbidrag skal kunne læses og forstås af medlemmerne af Inatsisartut og omverdenen, uden støtte af et Naalakkersuisutoplæg, eller andre løse tekstfragmenter.

Et budgetbidrag bør som minimum indeholde følgende oplysninger:

- bevillingstype
- den søgte bevillingsændring i kr. (afrundet i hele 1000 kr.)
- oplysning om bevilling i finansåret efter den søgte ændring
- beskrivelse og begrundelse for den søgte ændring
- det oplyses, hvis der er ændringer i forventet personaleforbrug
- det oplyses, hvis der er konsekvenser for BO-årene
- det oplyses, hvis der er afledte direkte og/eller indirekte økonomiske virkninger på drift og anlæg
- det oplyses, hvis der er ændringer i aktivitetstallene.

Det er således vigtigt, at *beskrivelse og begrundelse for den søgte ændring* er tilstrækkelig omfattende til at vurdere sagen. Det skal præciseres, at det er *ændringen* i forhold til det forudsatte i Finansloven, der skal være det centrale.

Det skal endeligt præciseres, at Finansudvalget lægger stor vægt på, at formalia omkring høring af oplæg til Finansudvalgets godkendelse iagttages fuldt ud. Det vil konkret sige, at relevante parter, og her særligt Departementet for Finanser, har været hørt, og at høringssvaret er indarbejdet i oplægget. I tilfælde, hvor et høringssvar ikke lader sig indarbejde, f.eks. fordi dette anbefaler, at oplægget ikke fremsendes, må høringssvaret kommenteres i oplægget og vedlægges ved fremsendelsen af oplægget til Finansudvalget. Opmærksomheden henledes her særligt på, at det fremgår af Budgetregulativ 2008, at oplæg til Finansudvalgets afgørelse skal sendes til høring i Departementet for Finanser, hvorfor Finansudvalget **henstiller**, at Naalakkersuisut følger bestemmelserne i Budgetregulativet.

På baggrund af den rejste kritik i forbindelse med sagen vedrørende bl.a. budgetlovsbrud i forbindelse med ansøgningen om en tillægsbevilling til Qasigianguit efterskole i efteråret 2008 (Sag 08-370) nedsatte Naalakkersuisut en administrativ koordinationsgruppe; den såkaldte K-gruppe¹. K-gruppen er hjemlet i Naalakkersuisuts gældende cirkulære om Naalakkersuisutmøder m.v. Da K-gruppen ved sin nedsættelse blev anset som den egentlige løsning på de ved efterskolesagen konstaterede fejl lægger Finansudvalget stor vægt på, at gruppen også reelt inddrages og anvendes i Naalakkersuisuts forberedelse af sager til Finansudvalgets afgørelse. Udvalget har imidlertid ved flere lejligheder måttet konstatere, at K-gruppen ikke gives den fornødne opmærksomhed i Naalakkersuisuts lov- og bevillingsforberedende arbejde, hvilket Udvalget har kritiseret flere gange i løbet af 2010. Udvalget er bekendt med, at Revisionsudvalget aktuelt arbejder med netop denne problemstilling, hvilket Finansudvalget skal udtrykke sin tilfredshed med.

4.8 Tillægsbevillingslovens indhold

Tillægsbevillingsloven udgøres af den formelle lovtekst - normalt indeholdende 2 paragraffer - der vedrører:

- ændring til *bevillinger* og
- ændring til *tekstanmærkninger*.

Tillægsbevillingsloven indeholder en *Bevillingsoversigt*, bilag 1, som for de hovedkonti, hvortil der er ændringer, bl.a. angiver finanslovsbevillingen, tillægsbevillingen og den samlede bevilling.

¹ For nærmere omtale og beskrivelse af efterskolesagen henvises til Finansudvalgets betænkning til 2. behandlingen af Forslag til Tillægsbevillingslov for 2008 (FM09/8) afsnit 10.3.5.

Tillægsbevillingsloven indeholder herudover *bemærkninger til lovteksten*. Bemærkningerne består af:

- *budgetbidrag* med budgetforudsætninger til de enkelte tillægsbevillinger, samt
- *bemærkninger til tekstanmærkninger*.

Der er desuden i Naalakkersuisuts forslag til TB 2010 medtaget en oversigt over tillægsbevillingerne fordelt på bevillingstyper.

4.9 Udgifts- og indtægtsopfølgning

I henhold til bestemmelserne i Budgetlovens kapitel 7 påhviler det bl.a. Naalakkersuisut at foretage løbende udgifts- og indtægtsopfølgning for herigennem at sikre overholdelsen af Inatsisartuts samlede økonomiske prioritering i finansåret. Det påhviler ligeledes Naalakkersuisut at tilvejebringe og videreformidle information om udviklingen i Selvstyrets udgifter og indtægter, herunder i forhold til finanslovens forudsætninger.

Fremsættelsen af den politisk-økonomiske beretning og af budgetorienteringerne til Inatsisartut og Finansudvalget følger af disse bestemmelser.

Ifølge Budgetloven er Naalakkersuisut alene forpligtet til at fremlægge én årlig budgetorientering. Denne har typisk været baseret på budgettal pr ultimo august. I 2005 blev der imidlertid opnået enighed imellem det daværende Finansudvalg og det daværende Naalakkersuisut om, at Naalakkersuisut fremover også udarbejder en budgetorientering pr. ultimo april.

I perioden oktober 2008 til august 2010 blev der imidlertid slet ikke udarbejdet nogen former for budgetorienteringer til Inatsisartut. Udvalget har siden da blot modtaget én budgetorientering. Det er Finansudvalgets klare forventning, at der fremadrettet løbende og regelmæssigt udarbejdes budgetorienteringer til Inatsisartuts og Finansudvalgets (samt Naalakkersuisut eget) brug, således at der tilsikres det fornødne overblik over Selvstyrets økonomiske situation.

4.10 Anlægs- og Renoveringsfonden samt den årlige anlægsredegørelse

Med henblik på at styrke styringen på anlægsområdet oprettedes med budgetloven en Anlægs- og Renoveringsfond. Fonden indebærer, at betalingsforskydninger imellem finansårene som følge af byggetaktsforskydninger udlignes i fonden, hvorved et stort antal tekniske justeringer af finanslovsforslaget og i tillægsbevillingsloven kan undgås. Samtidig gav fonden en forbedret mulighed for at afstemme den samlede offentlige anlægsaktivitet med kapaciteten i anlægssektoren.

Anlægs- og Renoveringsfonden udgør alene en budget- og regnskabsteknisk fond og indgår i Landskassen. Det vil sige, at fonden i alle væsentlige henseender kan ligestilles med Landskassen, ligesom fondens likviditet udgør en del af Landskassens likviditet. Det vil også sige, at renteindtægter og renteudgifter m.v. tilfalder Landskassen og opføres sammen med Landskassens øvrige renteudgifter og renteindtægter.

Finanslovens udgifter under anlægsbevillingerne overføres til fonden ved årets udgang og optræder dermed som fondens indtægter. Fondens udgifter udgøres af betalinger i takt med gennemførelse af anlægsprojekterne. Udgifterne regnskabsføres i Anlægs- og Renoveringsfonden. Betalingsforskydninger i medfør af byggetaktsforskydninger udlignes i fonden.

Mindreudgifter i fonden som følge af aflyste anlægsprojekter eller øvrige mindreudgifter ved det enkelte anlægsprojekt tilbageføres til Landskassen, når projektet er afsluttet. Sådanne tilbageførsler vil optræde som udgifter i Anlægs- og Renoveringsfonden og indtægter på finansloven eller tillægsbevillingsloven.

Det følger af § 24 i Budgetloven, at Naalakkersuisut skal udarbejde en årlig redegørelse til Inatsisartut om Anlægs- og Renoveringsfondens aktiviteter i det forløbne år. Redegørelsen skal bl.a. rumme en opgørelse over status for de enkelte projekter med regnskabsførte udgifter og indtægter. Redegørelsen er således en del af Landskassens almindelige regnskab. Af samme grund har redegørelsen sædvanligvis været behandlet af Inatsisartut på forårssamlingerne i umiddelbar sammenhæng med 1. behandlingen af Landskassens regnskab.

I 2010 blev Redegørelsen om Anlægs- og Renoveringsfonden for 2009 imidlertid stærkt forsinket, og redegørelsen blev blot omdelt ved slutningen af EM10. Finansudvalget erfarer, at anlægsredøgørelsen også i år forsinkes, således at den først foreligger til EM11. Denne udvikling er ikke hensigtsmæssig, idet en væsentlig pointe ved Anlægsredøgørelsen, nemlig samtidigheden med Landskassens Regnskab og forslaget til tillægsbevillingslov, hermed går tabt. Finansudvalget må generelt insistere på, at Naalakkersuisut tilstræber, at alle de med Landskassens Regnskab forbundne dele som hidtil færdiggøres til forårssamlingerne. Udvalget **henstiller** derfor, Naalakkersuisut fra og med Redegørelsen for Anlægs- og Renoveringsfonden for 2011 tilstræber, at redegørelsen færdiggøres til Inatsisartuts forårssamling 2012, og anmeldes rettidigt som et punkt til Inatsisartuts forhandling.

Afsluttende skal det bemærkes, at Finansudvalget i forbindelse med en række bevillingssager i løbet af 2010 har vurderet, at der mangler styring og overblik over anlægsbevillingerne i Anlægs- og Renoveringsfonden. Udvalget har ved flere lejligheder således udtalt kritik af, at det pludseligt i løbet af året har været muligt at finansiere endog ganske store nye eller ændrede anlægsprojekter ved rokeringer fra til formålet fremfundne afsluttede projekter. Som et enkelt eksempel kan f.eks. anføres, at Udvalget i sag 10-478 fandt det ganske påfaldende, at en bevillingsoverskridelse på 13 mio. kr. til naturinstituttets nye undersøgelsesskib uden videre kunne finansieres ved sådanne rokeringer. I sig selv er det naturligvis positivt, at nye bevillinger og tillægsbevillinger på anlægsområdet på denne vis finansieres indenfor den eksisterende økonomiske ramme, men det giver anledning til forundring eller endog uro, når dette tilsyneladende ubesværet kan ske i en række gentagne tilfælde indenfor forholdsvis kort tid. Finansudvalget har derfor flere gange opfordret til, at der via en kritisk gennemgang af samtlige anlægsprojekter sker en egentlig oprydning i Anlægs- og Renoveringsfonden. Dette bør fortsat være et mål for Naalakkersuisut. Det vil være oplagt, at Revisionsudvalget påtager sig en tovholderrolle i en sådan oprydning, såfremt Naalakkersuisut ikke af egen drift snarligt fremmer dette arbejde i fornødent omfang. En sådan oprydning vil i øvrigt være egnet til at øge landskassens *frie* likviditet, hvorved behovet for at forstærke likviditeten ved udlandslån i et vist mindre omfang kan begrænses.

5. Naalakkersuisuts bevillingsansøgninger til Finansudvalget i 2010

Finansudvalget har i 2010 behandlet 64 ansøgninger fremsat af Naalakkersuisut om nye eller ændrede bevillinger, forslag til tekstanmærkninger samt om særlig disponering. Antallet af sager i 2010 og i tidligere år fremgår af nedenstående oversigt.

År	Antal sager
2001	66
2002	48
2003	57
2004	82
2005	69
2006	56
2007	84
2008	93
2009	58
2010	64

De 64 afgørelsessager er i almindelighed blevet behandlet af Finansudvalget kort tid efter, at de er modtaget fra Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser. Finansudvalget har dog bemærket, at der ved flere lejligheder er gået flere uger (eller måneder) før en sag, som har været behandlet i Naalakkersuisut, er blevet videresendt til Finansudvalget. Udvalget har igennem årene gentagne gange påpeget, at dette ikke er hensigtsmæssigt. Problemet synes dog ikke at blive mindre med årene; snarere tværtimod.²

Finansudvalget kan oplyse, at ud af de nævnte 64 sager har 30 (svarende til omkring 47 %) været behandlet af Naalakkersuisut i perioden fra den 1. september til ultimo december 2010.

I perioden september – december 2004 var der tale om 44 ud af 82 sager, svarende til 54 %.
 I perioden september – december 2005 var der tale om 35 ud af 69 sager, svarende til 51 %.
 I perioden september – december 2006 var der tale om 30 ud af 56 sager, svarende til 54 %.
 I perioden september – december 2007 var der tale om 31 ud af 84 sager, svarende til 37 %.
 I perioden september – december 2008 var der tale om 28 ud af 93 sager, svarende til 30 %.
 I perioden september – december 2009 var der tale om 28 ud af 58 sager, svarende til 48 %.

Når der søges sent på året, er der en risiko for, at der bliver tale om efterbevillinger. Naalakkersuisut bør derfor fortsat være opmærksom på denne problematik, idet Finansudvalget ikke ønsker at godkende efterbevillinger i strid med Budgetloven.

De 64 afgørelsessager har været behandlet følgende antal gange i Finansudvalget:

49 sager har været behandlet 1 gang,
 12 sager har været behandlet 2 gange,
 2 sager har været behandlet 3 gange, og
 1 sag er blevet trukket tilbage af Naalakkersuisut.

Samtlige sager er blevet afsluttet, enten i kraft af en beslutning i Finansudvalget, eller ved at Naalakkersuisut har trukket sagen tilbage.

² Se f.eks. sag 10-506 for en særligt graverende forsinkelse i forbindelse med en tillægsbevilling til IT-sekretariatet. I denne sag blev bevillingsbehovet kendt i januar 2010. Efterfølgende blev bevillingsbehovet beskrevet i budgetorienteringen pr ultimo juni, hvorefter Naalakkersuisut godkendte en ansøgning den 21. oktober, som fremsendtes til Finansudvalget den 15. november. Udvalget fandt dette meget utilfredsstillende.

Finansudvalget har **afslået** Naalakkersuisuts ansøgninger i sag nr. 10-475 jfr. i øvrigt betænkningen afsnit 11.4. I alle øvrige afsluttede sager har Finansudvalget godkendt indstillingerne fra Naalakkersuisut.

Idet det bemærkes, at Udvalgets godkendelse af Naalakkersuisuts tillægsbevillingsansøgninger i en del sager naturligt ikke manifesterer sig i et budgetbidrag³ kan Finansudvalget konstatere, at der i forslaget til TB 2010 er optaget de fornødne budgetbidrag til sager vedrørende 2010, som er godkendt af Inatsisartuts Finansudvalg.

Finansudvalget skal endelig bemærke, at Udvalget har konstateret et antal fejl og mangler i budgetbidragene. Dette behandles senere i betænkningen.

6. Finanslov 2010 og forslag til TB 2010 - hovedtal og opdeling på bevillingstyper

6.1 De økonomiske hovedtal

De økonomiske hovedtal i FL 2010 og forslag til TB 2010 fremgår af Naalakkersuisuts forslag til TB 2010 side 32 – 34 i den danske version og side 35 – 37 i den grønlandske version, hvortil der henvises.

Det skal dog bemærkes, at Finansudvalget i 2010 har godkendt bevillingsændringer med en økonomisk nettoudgiftsvirkning på 35,7 mio. kr. DAU-resultatet for 2010 er herefter budgetteret til et **underskud på 262,6 mio. kr.** Det er her nødvendigt at erindre sig, at der er forskel på det *budgetterede* resultat og det endelige *regnskabsresultat*. Det endelige regnskabsresultat for 2010 fremgår af Landskassens regnskab for 2010, som påregnes fremlagt og 1. behandlet under Inatsisartuts forårssamling.

6.2 Tillægsbevillinger (lovforslagets § 1) - ændringerne godkendt af 3 forskellige instanser

I lovforslaget optages tillægsbevillinger godkendt af

- Naalakkersuisut med henvisning til tekstanmærkning
- Finansudvalget
- Inatsisartut/Inatsisartuts Udvalg for Forretningsorden

De konkrete ændringer af bevillinger fremgår af *Bevillingsoversigten; bilag 1* i lovforslaget. Til de enkelte ændringer er der optaget *budgetbidrag*, hvori ændringerne er nærmere beskrevet. Det skal fremgå af såvel *bilag 1* som *budgetbidragene*, hvornår og i forbindelse med hvilken sag Finansudvalget eller Naalakkersuisut har godkendt en bevillingsændring.

6.2.1 Godkendt af Naalakkersuisut med henvisning til tekstanmærkning

Der er godkendt et større antal bevillingsrøkeringer af Naalakkersuisut med hjemmel i tekstanmærkninger. Samlet set er nettovirkningen af disse røkeringer budgetneutrale. Røkeringerne på driftsområdet skyldes for langt hovedparten ressortomlægninger.

Finansudvalget har nærmere vurderet, om forudsætningerne for Naalakkersuisuts beslutninger har været opfyldt. Der henvises til det anførte i betænkningens afsnit 9.3.

6.2.2 Godkendt af Finansudvalget

³ Dette er f.eks. tilfældet i de sager, hvor Udvalget bemyndiger et Naalakkersuisutmedlem til at indgå en kontrakt.

Driftsbevillinger

Finansudvalget har godkendt bevillingsændringer vedrørende driftsbevillinger med en nettovirkning på 58,4 mio. kr.

Tilskudsbevillinger

Finansudvalget har godkendt bevillingsændringer vedrørende tilskudsbevillinger med en nettovirkning på -29,8 mio. kr. Det vil sige en budgetforbedrende virkning.

Lovbundne bevillinger

Finansudvalget har godkendt bevillingsændringer vedrørende lovbundne bevillinger med en nettovirkning på 10,2 mio. kr. på baggrund af en forhøjelse af bevillingen til førtidspension. Der er herudover ikke godkendt ændringer af lovbundne bevillinger, hvilket er i god harmoni med bestemmelsen i § 27 i Budgetloven.

Indtægtsbevillinger

Finansudvalget har i 2010 godkendt bevillingsændringer vedrørende indtægtsbevillinger med en nettovirkning på -4,6 mio. kr. Ved ændringer af indtægtsbevillinger bør det til enhver tid fastholdes, at finanslovens udgiftsrammer skal udtrykke Inatsisartuts samlede prioritering jfr. Budgetlovens § 5. De i 2010 godkendte ændringer af indtægtsbevillingerne ses ikke at anfægte denne grundregel.

Anlægsbevillinger

Finansudvalget har godkendt ansøgninger om ændring af anlægsbevillingerne med en nettovirkning på 1,5 mio. kr.

6.2.3 Godkendt af Inatsisartuts Udvalg for Forretningsorden

Udvalget for Forretningsorden har i år ikke godkendt tillægsbevillingsansøgninger.

7. Ændring af tekstanmærkninger (lovforslagets § 2)

Der er optaget et større antal tekstanmærkninger i lovforslaget. De godkendte tekstanmærkninger erstatter/supplerer de tilsvarende i FL 2010.

Finansudvalget har i tidligere år påpeget, at bemærkningerne til tekstanmærkningerne ikke var fyldestgørende. Udvalget skal på denne baggrund med tilfredshed bemærke, at bemærkningerne til tekstanmærkningerne generelt er blevet mere oplysende.

I lighed med tidligere år finder Udvalget dog anledning til at fremhæve, at der i bemærkningerne bør fremlægges klare oplysninger om, *hvorfor* det er nødvendigt at søge en ændring i en tekstanmærkning. Disse oplysninger mangler i langt de fleste tilfælde.

8. Udmøntninger fra reservekonti 20.11.50 og 20.11.72

Finansloven for 2010 blev vedtaget med en driftsreserve på hovedkonto 20.11.50 på 10,0 mio. kr. Der er i 2010 godkendt træk/tilførsler på driftsreserven i 5 tilfælde, hvorefter der til rest på kontoen henstod 0 kr. pr. 31. december 2010. Der har således været et nettotræk på driftsreserven på 10,0 mio. kr. i 2010.

Til sammenligning blev Finansloven for 2009 vedtaget med en driftsreserve på 20,0 mio. kr. Der blev i 2009 godkendt træk/tilførsler på driftsreserven i 4 tilfælde, hvorefter der til rest på kontoen henstod 10,3 mio. kr. pr. 31. december 2009.

Finansloven for 2010 blev endvidere vedtaget med en særlig reserve på 15,0 mio. kr. til initiativer i visse byer og bygder; her særligt beskæftigelsesfremme, uddannelsestiltag m.v. Midlerne blev afsat på hovedkonto 20.11.72. Af lovforslagets bevillingsoversigt fremgår det, at der alene er godkendt udmøntning af 1 mio. kr. fra hovedkontoen. Dette er imidlertid misvisende, idet Finansudvalget i sag 10-466 og 10-467 har godkendt indgåelse af kontrakter med Arctic Green Food og Sisimiut Fish Aps, til hvilket formål Udvalget har godkendt afholdelse af udgifter direkte fra hovedkonto 20.11.72. Det havde været mere korrekt og retvisende, såfremt disse midler havde været overført til en drifts- eller tilskudskonto, hvorfra midlerne kunne anvendes efter det søgte formål.

Finansudvalget kan oplyse, at Udvalget i de to ovennævnte sager samlet har godkendt forbrug af midler fra hovedkonto 20.11.72 på 3,375 mio. kr. Der må således antages at være en rest på hovedkontoen på 11,625 mio. kr. på hovedkontoen pr. 31. december 2010.

Beløbenes størrelse taget i betragtning synes der således fortsat at være behov for at minde Naalakkersuisut om, at udmøntning og igangsætning af nye initiativer med finansiering via reservekonti skal ske under iagttagelse af princippet i Budgetlovens § 5, som fastsætter, at Finansloven skal afspejle Inatsisartuts samlede økonomiske prioritering i finansåret.

Finansudvalget skal i lighed med sidste år derudover bemærke, at der som udgangspunkt kun bør afsættes så begrænsede, og så vidt muligt øremærkede, reservebeløb på bevillingslovene som muligt m.h.p. at sikre det nødvendige incitament til realistisk budgettering og budgetopfølgning i Selvstyrets administration.

9. Finansudvalgets bemærkninger til Naalakkersuisuts rokeringer

9.1 Generelt

Naalakkersuisut er ifølge tekstanmærkninger i finansloven og de tekstanmærkninger, der efterfølgende er godkendt af Finansudvalget og optaget på TB 2010, bemyndiget til at foretage rokeringer mellem forskellige hovedkonti samt projekter inden for anlægsområdet.

I de tilfælde, hvor der er godkendt rokeringer, er bevillingsændringerne optaget i lovforslagets bevillingsoversigt, *bilag 1*, i en særskilt kolonne. I budgetbidragene skal der være anført begrundelser for rokeringerne og dato for Naalakkersuisuts godkendelse. Der skal desuden være anført oplysning om den tekstanmærkning, der hjemler rokeringen.

Finansudvalget har gennemgået disse budgetbidrag og skal på denne baggrund opfordre Naalakkersuisut til fortsat at have fokus på at sikre budgetbidragenes informationsværdi.

9.2 Specifikke bemærkninger

9.2.1 Oplysninger om personaleforbrug

I en del budgetbidrag mangler der plausible oplysninger om de godkendte ændringers konsekvenser for *Det forventede personaleforbrug*. I nogle tilfælde mangler disse oplysninger fuldstændigt, mens

der i andre typisk oplyses om konkrete stillingsændringer og altså ikke om *ændringer i personaleforbrug*.

Finansudvalget skal i øvrigt henvise til Budgetregulativ 2008, afsnit 5.2, hvor Naalakkersuisut har fastsat nogle udmærkede retningslinjer for oplysninger om personaleforbrug.

Hvis oplysningerne om *Forventet personaleforbrug* var korrekte, ville det være muligt at ajourføre den tværgående tabel i FL 2010, som indeholder oplysninger om forventet personaleforbrug. Det ville herved, i forbindelse med aflæggelsen af regnskab for 2010, være muligt at sammenholde *Det forventede personaleforbrug* med *det faktiske personaleforbrug*.

Med henblik på at tydeliggøre, at der ikke er tale om normerede stillinger, skal Udvalget igen i år **foreslå**, at man i kommende bevillingslove går over til at anvende betegnelsen *årsværk* i oversigterne over personaleforbrug. Dette burde kunne begrænse disse desværre ret almindelige fejl.

9.2.2 Naalakkersuisuts godkendelse af rokeringer med tilbagevirkende kraft

Finansudvalget har igennem flere år henstillet til Naalakkersuisut, at der som hovedregel ikke godkendes rokeringer med tilbagevirkende kraft, og at det, i de tilfælde hvor det alligevel sker, sikres, at der ikke bliver tale om efterbevillinger. Der bør således ikke gennemføres rokeringer sidst i finansåret, når det er åbenlyst, at en budgetoverskridelse er uundgåelig. Årsagen til budgetoverskridelsen bør i stedet klargøres i regnskabsforklaringerne til landskassens regnskab.

Ved skrivelse af 24. januar 2011 (Sags nr. 01.31.29-220) blev Finansudvalget imidlertid orienteret om, at Naalakkersuisut den 20. december 2010 qua hjemmel i Finansloven for 2010 har godkendt en række bevillingsrokeringer med tilbagevirkende kraft til starten af 2010. Rokeringerne har baggrund i den centralisering af administrative opgaver, herunder bl.a. samlingen af bogføringsopgaverne, som blev gennemført helt tilbage i 2009. Finansudvalget har særskilt udtrykt kritik af dette i en skrivelse af 14. februar 2011 til Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser. Skrivelsen vedlægges som **bilag B** til denne betænkning. Finansudvalgets kritik skal ses på baggrund af, at Udvalget i sine betænkninger til Tillægsbevillingslovene igennem flere år afgivet henstillinger svarende til nedenstående fra betænkningen til TB09:

”Henstilling nr. 1

Finansudvalget henstiller, at Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser som hovedregel undlader at godkende rokeringer med tilbagevirkende kraft. Ved alle godkendelser af bevillingsmæssige ændringer bør det sikres, at der ikke bliver tale om efterbevillinger.”

Finansudvalget gentager på denne baggrund sin indledningsvis omtalte henstilling. Udvalget **henstiller** derudover, at Naalakkersuisut sidst i finansåret undlader at gennemføre bevillingsrokeringer til hovedkonti, hvor det er åbenlyst, at en budgetoverskridelse er uundgåelig, *alene* med det formål at sminke landskasseregnskabet. Udvalget anerkender naturligvis, at Naalakkersuisut jfr. Budgetloven har en formel forpligtelse til at søge at undgå bevillingsoverskridelser (og dermed lovbrud), hvilket i sig selv kan tale for, at Naalakkersuisut udnytter rokeringsbemyndigelserne i tekstanmærkningerne til at undgå overforbrug på en bevilling. Imidlertid kan sådanne rokeringer sent på året medvirke til, at landskasseregnskabet giver et forvrænget billede af økonomistyringen i enhederne, således at der ikke sættes ind i tide overfor

manglende overblik over økonomien. Derudover medfører denne form for regnskabssminkning, at Inatsisartuts budgetlægning og prioritering af landskassens midler på det kommende års finanslov besværliggøres. Finansudvalget finder derfor, at Naalakkersuisut i sådanne tilfælde med fordel bør afholde sig fra at udnytte retten til bevillingsroking og i stedet fremsætte en rokeringsansøgning til Finansudvalget.

9.3 Formelle/juridiske forudsætninger for Naalakkersuisuts bevillingsroking

Finansudvalget har nærmere vurderet, om de formelle/juridiske forudsætninger for Naalakkersuisuts roking har været opfyldt. Udvalget er ikke blevet opmærksomt på forhold, der taler herimod, når der i øvrigt bortses fra det anførte under afsnit 9.2.2.

10. Finansudvalgets øvrige bemærkninger til lovforslaget

10.1 Generelle bemærkninger

Der henvises indledningsvis til afsnit 5 i betænkningen, hvor der er en opgørelse af antallet af sager, med opdeling efter udfaldet af Finansudvalgets behandling af ansøgningerne.

Herudover skal der henvises til betænkningens bilag A, hvor samtlige finansudvalgsafgørelser fra det forgangne år er vedlagt i sagsnummerorden. I en del afgørelser har Udvalget anmodet Naalakkersuisut om supplerende oplysninger eller nye budgetbidrag. Disse er i relevant omfang tillige vedlagt efter de enkelte afgørelser.

Finansudvalget har i forrige afsnit behandlet Naalakkersuisuts internt godkendte roking. Det må desværre konstateres, at en række af de fejl eller uhensigtsmæssigheder, der præger flere af de af Naalakkersuisut selv godkendte budgetbidrag også præger de til Finansudvalget i løbet af året fremsendte budgetbidrag. Det skal i denne forbindelse bemærkes, at et budgetbidrag ikke automatisk er blevet godkendt af Finansudvalget til optagelse i Tillægsbevillingsloven, fordi Udvalget har godkendt konkrete bevillingsmæssige ændringer.

Finansudvalget forudsætter således generelt, at Naalakkersuisut inden budgetbidragene optages på forslaget til TB gennemarbejder dem, bl.a. med henblik på at sikre en ensartethed i udseende, opsætning og kvaliteten af beskrivelsen af bevillingsandragendet. Det må naturligt forventes, at et lovforslag fra Naalakkersuisut gennemgår en omfattende kvalitetskontrol.

Finansudvalget har i visse tilfælde udsat behandlingen af ansøgninger fra Naalakkersuisut, bl.a. fordi oplysningerne i sagen var mangelfulde. Udvalget finder det nødvendigt at erindre Naalakkersuisut om, at budgetbidrag skal være fyldestgørende, således at disse kan læses uafhængigt af øvrigt materiale, såsom Naalakkersuisutoplæg og andet.

10.1.1 Lovkravet om uforudsigelighed

På baggrund af det forgangne års bevillingssager synes der generelt at være behov for at tydeliggøre behovet for, at budgetlovens § 28, stk. 2, respekteres. Bestemmelsen fastsætter, at ansøgninger om nye eller ændrede bevillinger alene må omfatte dispositioner, som er *væsentlige*, og som *ikke kunne forudses* ved vedtagelsen af finansloven.

Det må imidlertid erkendes, at der har været flere bevillingssager i 2010, hvor det fremstår tvivlsomt, om den nævnte bestemmelse er blevet iagttaget i fornødent omfang.

I sag 10-506 ansøgte Naalakkersuisut således om en tillægsbevilling på næsten 5 mio. kr. til IT-sekretariatet. Det fremgik af ansøgningen, at bevillingsbehovet særligt kunne tilskrives udgifter i forbindelse med en ny driftsleverandørs overtagelse af selvstyrets infrastruktur og basissystemer, hvilket medførte øgede omkostninger i januar/februar 2010 på 4,689 mio. kr. Det forekommer usandsynligt, at et udgiftsbehov af denne størrelse og kompleksitet samt den til grund for udgiftsbehovet overordnede strategiske beslutning ikke var kendt i slutningen af november 2010 – d.v.s. omkring 1½ måned tidligere – da Finansloven for 2010 blev vedtaget. Det er således tænkeligt, at Revisionsudvalget vil tage denne sag op i sin betænkning over Landskassens regnskab for 2010.

Et yderligere eksempel ses i sag 10-485, hvor Naalakkersuisut den 30. juni 2010 søgte om omrokeringer af anlægsbevillinger til en samlet værdi af lidt over 5 mio. kr. med henblik på at sikre midler til færdiggørelse af lufthavnsterminalen i Kangerlussuaq. Det fremgår direkte af oplægget til udvalgets afgørelse, at projektet blev igangsat i 2008, velvidende at der ikke var midler nok til færdiggørelse af projektet. En sådan fremgangsmåde må betegnes som stærkt betænkelig og direkte egnet til at modvirke en ansvarlig prioritering af Landskassens anlægsmidler.

10.2 Specifikke fejl og mangler i lovforslaget

10.2.1 Bilag 2, ændringer i tekstanmærkninger for 2010

Det bemærkes indledningsvis, at det for hver hovedkonto er angivet, hvorvidt der er tale om en rokering godkendt af Naalakkersuisut eller af Finansudvalget. I førstkommande tilfælde er datoen for Naalakkersuisuts godkendelse angivet i overskriften. I sidste tilfælde er Finansudvalgets sagsnummer angivet.

10.2.1.1 Nyt patienthjem, København (10-498)

Den 29. oktober 2010 godkendte Finansudvalget tre nye tekstanmærkninger til hovedkonto 34.11.04 Det Grønlandske patienthjem. Tekstanmærkningerne bemyndiger generelt Naalakkersuisut til at træffe de fornødne foranstaltninger til etablering af et nyt, større og mere tidssvarende patienthjem i København. De tre tekstanmærkninger var imidlertid, f.s.v. angår den danske udgave, præget af en del grammatiske fejl og af en uensartet terminologi. F.eks. omtales skiftevis et ”patienthjem” og et ”patienthotel”. Udvalget valgte at drage omsorg for at rette disse fejl, og de korrigerede tekstanmærkninger blev medtaget som bilag til begge udvalgets skrivelser i sagen. Alligevel har Naalakkersuisut valgt at bruge de oprindelige tekstanmærkninger i tillægsbevillingslovforslaget, hvilket må betegnes som temmelig meningsløst.

10.2.2 Budgetbidragene

Det bemærkes indledningsvis, at det for hver hovedkonto er angivet, hvorvidt der er tale om en rokering godkendt af Naalakkersuisut eller af Finansudvalget. I førstkommande tilfælde er datoen for Naalakkersuisuts godkendelse angivet i overskriften. I sidste tilfælde er Finansudvalgets sagsnummer angivet.

Hovedkonto 20.10.41 Udlån til kommuner, udlån (10-459)

I indstillingen til Finansudvalget var nærværende hovedkonto betegnet som 20.10.42. Dette hovedkontonummer burde således have været anvendt i stedet for det i lovforslaget anførte.

Hovedkonto 30.10.45 Særlig indsats på børn- og ungeområdet (10-519)

Det fremgår fejlagtigt af budgetbidraget, at bevillingsændringen er godkendt af Finansudvalget den 19. november 2011. Godkendelsen skete retteligt den 19. januar 2011; d.v.s. efter udløbet af finansåret 2010. Naalakkersuisuts ansøgning var dog indleveret til Finansudvalget omkring den 22. december 2010, hvorfor Udvalget ikke så sig afskåret fra at realitetsbehandle ansøgningen. Det må dog stadigvæk anses som meget uhensigtsmæssigt, at Naalakkersuisut fremsendte tillægsbevillingsansøgninger på dette fremskredne tidspunkt på trods af, at Finansudvalget tidligere på året havde meddelt alle Naalakkersuisutområder, at alle tillægsbevillingsansøgninger skulle fremsendes til Udvalgets behandling senest i begyndelsen af december måned.

Naalakkersuisut har i marts 2011 i øvrigt oplyst til Finansudvalget, at Grønlands Selvstyre står som ejer af den i sagen omhandlede bygning, hvorfor det i afgørelsen omtalte forbehold for Selvstyrets mulige forpligtelser som lejer ikke længere kan anses som af betydning.

Hovedkonto 64.10.25 Aluminiumsprojektet (10-520)

I indstillingen til Finansudvalget var nærværende hovedkonto af Naalakkersuisut fejlagtigt betegnet som 62.10.25. Det i tillægsbevillingslovforslaget anvendte hovedkontonummer er dog det korrekte. Der henvises derudover til de principielle bemærkninger vedrørende tidspunktet for udvalgets afgørelse i sagen, jfr. det ovenfor i dette afsnit anførte vedrørende hovedkonto 30.10.45 Særlig indsats på børn- og ungeområdet (10-519)

11. Bemærkninger til enkelte bevillingssager fra 2010

11.1 Udmøntning af finanslovens hovedkonto 89.71.40 og koncession til Ilulissat vandkraftværk (10-457)

Den 28. januar 2010 godkendte Finansudvalget, at Nukissiorfiit kontraherede med virksomheden Pihl og Søn om opførelse af et vandkraftværk ved Ilulissat indenfor de økonomiske rammer på ovennævnte hovedkonto.

I afgørelsen udtrykte Udvalget generelt, at det forelagte beslutningsgrundlag forekom ufyldstgørende. Udvalget fandt bl.a. anledning til at advare imod, at projektet blev hastet igennem i forberedelsesfasen, uden at de nødvendige myndighedsgodkendelser var indhentet først. Udvalget måtte ligeledes undre sig over, at flere forskellige finansieringsmodeller blev drøftet i oplægget uden at dette dog sås at have nogen relevans for oplæggets indstillinger.

Udvalget skrev derudover bl.a. følgende i afgørelsen:

”Finansudvalget konstaterer, at den samlede projektsum incl. uforudsigelige udgifter andrager 652 mio. kr. Da der er afsat 658 mio. kr. til projektet skal de overskydende 6 mio. kr. borttrokres fra projektet til en passende hovedkonto, såsom f.eks. hovedkonto 80.00.01 Omrokeringsreserven. Naalakkersuisut forventes snarest at fremsende en ansøgning desangående.

...

*Af [et bilag fra Nukissiorfiit] fremgår den af Nukissiorfiit ønskede årsfordeling af projektbevillingen. Denne årsfordeling ses ikke at harmonere med årsfordelingen i finansloven. Finansudvalget skal derfor atter påminde Naalakkersuisut om, at der skal budgetteres med et **realistisk afløb** på Landskassens anlægsbevillinger. Finansudvalget forventer, at denne problemstilling inddrages, når de overflødige anlægsmidler, jfr. det indledningsvis ovenfor anførte, forventeligt snarest borttrokres fra projektet.”*

En ansøgning som den af Udvalget ønskede ses dog ikke modtaget, hvorfor der fortsat må antages at være afsat 6 mio. kr. mere til projektet, end der egentlig er behov for. Når der samtidig henses til, **at** Naalakkersuisut aldrig har fundet anledning til at give Udvalget en tilbagemelding på det i afgørelsen anførte, og **at** Udvalget gentagne gange både før og senere har henstillet, at der budgetteres med **realistisk afløb** på landskassens anlægsbevillinger, må Naalakkersuisuts ageren samlet anses som **kritisabel**.

Naalakkersuisut anmodes om i svarnotatet til 2. behandlingen at **redegøre for**, hvorfor man ikke har søgt at tilpasse bevillingen til vandkraftværket i overensstemmelse med behovet. Udvalget ønsker ligeledes at erfare nærmere om, *hvorfor* der søgtes om en anden årsfordeling til projektet end den som Nukissiorfiit havde anset som ønskelig.

11.2 Rente og afdrag på lån fra Landskassen til Qaasuitsup Kommune (10-459)

Den 12. februar 2010 godkendte Finansudvalget, at de bevillingsmæssige konsekvenser af det lån, som blev ydet til Qaasuitsup Kommune i december 2009, blev indarbejdet i Finansloven for 2010 qua nærværende tillægsbevillingsansøgning.

I afgørelsen skrev Udvalget bl.a. således:

"I Finansudvalgets ovennævnte afgørelse fra december anmodede Finansudvalget om at blive holdt løbende orienteret om Qaasuitsup Kommunias bestræbelser og planer for at nedbringe kommunens driftsudgifter. Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser har imødekommet dette ønske; senest i sin skrivelse af 9. februar 2010. Finansudvalget ser frem til at modtage den første orientering."

Udvalget modtog efterfølgende en orientering i begyndelsen af marts 2010 fra Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser. Herefter har Udvalget ikke modtaget yderligere orienteringer, hvilket ikke harmonerer med Udvalgets ønske om at blive holdt løbende orienteret om sagen. Udvalget må på denne baggrund lægge til grund, at Naalakkersuisutområdet for Indenlandsanliggender konkret løbende har vurderet, at der ikke er foretaget nævneværdige økonomiske tiltag eller dispositioner fra kommunens side, og at kommunens økonomiske situation derfor udviser en stabil og tilfredsstillende udvikling, hvorfor der samlet ikke har været noget at meddele Finansudvalget. Udvalget tager med tilfredshed dette til efterretning.

Skulle det imod forventning vise sig, at kommunens økonomiske udvikling *ikke* har udvist en gunstig tendens forventer Finansudvalget at blive meddelt dette klart i Naalakkersuisuts svarnotat til 2. behandlingen af nærværende lovforslag – dette suppleret med en forklaring på, hvorfor Naalakkersuisut ikke tidligere har fundet anledning til at orientere Udvalget herom.

11.3 Salg og køb af lejlighed til Naalakkersuisut i København (10-464)

Den 26. marts godkendte Finansudvalget, at der indenfor en ramme på 3,2 mio. kr. kunne anvendes midler til køb af en ny lejlighed til Naalakkersuisut i København.

Da der blev afgivet mindretalsudtalelse til afgørelsen, citeres de væsentligste dele af udvalgets afgørelse nedenfor:

"Naalakkersuisut søger i denne sag om en nettobevilling på 500.000 kr. m.h.p. udskiftning af Selvstyrets lejlighed i København. Angiveligt anses den nuværende lejligheds beliggenhed på Østerbro således som uhensigtsmæssig i fh.t. Grønlands Repræsentation på Christianshavn."

Det fremgår af ansøgningen, at lejligheden fortrinsvis påregnes benyttet af medlemmer af Naalakkersuisut og af departementschefer i Selvstyrets centralorganisation. Da Udvalget er bekendt med, at en tidligere formand for Inatsisartut førhen har benyttet sig af den gamle lejlighed forudsættes det, at Inatsisartuts nuværende formand (og f.s.v. øvrige medlemmer af Inatsisartut) også vil kunne benytte den nye lejlighed i forbindelse med officielle rejser.

Det fremgår af ansøgningen, at den nye lejlighed forventes at medføre driftsbesparelser i form af lavere taxaregninger og nemmere servicering af lejligheden fra Grønlands Repræsentation. Udvalget finder, at Naalakkersuisut med fordel kunne have fremlagt et samlet overslag til anskueliggørelse af disse angivelige besparelser.

Et enigt udvalg konstaterer, at købet af ny lejlighed i København burde have været indarbejdet i Forslaget til Finanslov for enten 2010 eller 2011. Udvalget finder således, at en sag som nærværende med fordel kunne have indgået i Inatsisartuts overordnede prioritering af Landskassens midler.

Udvalget er herefter delt i et flertal og et mindretal i denne sag.

Et mindretal i udvalget, bestående af Per Berthelsen og Finn Karlsen, finder, at det i en tid med offentlige besparelser og begrænsede midler i Landskassen ikke er på sin plads at anvende offentlige midler på at udskifte Selvstyrets lejlighed i København. Mindretallet anser det ikke som sandsynliggjort, at købet af den nye lejlighed vil medføre nævneværdige besparelser, hvorfor ansøgningen samlet indstilles til forkastelse.

Et flertal i udvalget, bestående af Naaja Nathanielsen, Olga P. Berthelsen og Niels Thomsen, finder, at fordelene ved den nye lejligheds mere centrale beliggenhed i København opvejer den trods alt begrænsede engangsudgift, som følger af udskiftningen af den eksisterende lejlighed. Flertallet kan på denne baggrund godkende ansøgningen.

Der træffes beslutning i overensstemmelse med flertallets ønske."

11.4 Udmøntning af budgetreguleringer på KIIN's område (10-475 og 10-479)

Efter forslag fra Finansudvalget blev der i Finansloven for 2010 indarbejdet en negativ budgetregulering på Naalakkersuisutområdet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirkes område på 2 mio. kr. i 2010 og 4 mio. kr. i hvert af de følgende år. Finansudvalget anså denne besparelse som egnet i fh.t. behovet for at tilsikre, at også dette Naalakkersuisutområde løftede sin rimelige andel af de besparelser, som øvrige Naalakkersuisutområder gennemgår i disse år. Udvalget havde forinden fremsættelsen af forslaget om besparelser stillet en række spørgsmål til Naalakkersuisutområdet; dog uden at modtage overbevisende svar.

Udvalget betingede sig i sit ændringsforslag til finanslovsforslaget, at besparelserne særligt skulle gennemføres på Naalakkersuisutområdets centrale administration, og at erhvervsuddannelserne og de gymnasiale uddannelser skulle friholdes.

I slutningen af april 2010 fremsendte Naalakkersuisutområdet herefter en bevillingsansøgning til Finansudvalget med henblik på udmøntning af den negative budgetregulering på 2 mio. kr. (10-475) Finansudvalget måtte imidlertid med bedrøvelse konstatere, at Naalakkersuisutområdet alene havde pålagt sin egen centrale administration (De tre hovedkonti 40.01.01, 40.02.01 og 40.90.01) symbolske besparelser på mellem 15.000 kr. og 27.000 kr. Dette svarede til 0,15 procent af den samlede bevilling på tre hovedkonti. De resterende dele af besparelserne var pålagt uddannelsesinstitutioner og kulturinstitutioner. Udvalget fandt dette uforeneligt med Finanslovens bevillingsforudsætninger, og der meddeltes herefter **afslag** på ansøgningen. Udvalget anmodede samtidig om at modtage en ny ansøgning, som var mere i overensstemmelse med Finanslovens bevillingsforudsætninger.

Medio juni 2010 modtog Udvalget denne nye ansøgning (10-479). Udvalget måtte imidlertid konstatere, at ansøgningens afsnit om høring var forkert og misvisende, idet det fejlagtigt var anført, at oplægget havde været til høring i departementet for Finansier, hvilket imidlertid ikke var korrekt. Det skal i denne forbindelse bemærkes, at netop Naalakkersuisutområdet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke ved flere lejligheder *ikke* har efterlevet formalia omkring høringer.⁴ I den foreliggende sag udtrykte Udvalget endnu engang kritik af dette brud på Budgetregulativets bestemmelser og kunne herefter godkende den nye ansøgning.

11.5 Ansøgning om merbevilling til Arctic Umiaq Line (10-476)

Den 6. maj 2010 godkendte Finansudvalget en tillægsbevilling på 4,287 mio. kr. til opretholdelse af Arctic Umiaq Line's sejlads mellem Qaqortoq og Ilulissat i perioden maj-august 2010. Udvalget bemærkede særligt i afgørelsen, at ”... ”Naalakkersuisuts indstilling hviler ... ikke på økonomisk rationelle betragtninger, men på et politisk ønske”. Naalakkersuisut ønsker således, at selskabet opretholder den underskudsgivende drift, indtil Transportkommissionen har færdiggjort sit arbejde, hvorefter der skal tages stilling til, hvad der skal ske med selskabet.”

Dette gav Udvalget anledning til flere spørgsmål. Udvalget besluttede herefter at tilslutte sig ydelse af tilskud til selskabet til og med august 2010, idet Udvalget samtidig besluttede at afvente Transportkommissionens anbefalinger, idet disse ansås i deres helhed at udgøre et egnet grundlag for en endelig politisk beslutning om at fortsætte eller ophøre med at yde tilskud til sejladsen.

11.6 Ansøgning om midler til udredningsprojekt og handlingsplan for PCB (10-493)

Den 30. september 2010 godkendte Finansudvalget en ansøgning om frigørelse af reservemidler til påbegyndelse af udviklingen af en handlingsplan, der skal vurdere omfanget af PCB i byggeriet. Udvalget kunne uden videre godkende dette politisk. Imidlertid omfattede ansøgningen også en tekstanmærkning, som bemyndiger til at overføre uforbrugte midler til forbrug i 2011. Udvalget påpegede, at denne tekstanmærkning fejlagtigt var udformet som en bemyndigelse til ”Selvstyret” og anmodede om, at dette uden videre blev rettet til ”Naalakkersuisut”.

Udvalgets ønske havde dels baggrund i Selvstyreloven, som definerer Selvstyret som en samlebetegnelse for Inatsisartut og Naalakkersuisut, hvorfor det selvfølgelig er åbenbart fejlagtigt at udstede en bemyndigelse i en tekstanmærkning til Selvstyret. Dels fremgår det af Naalakkersuisuts eget Budgetregulativ 2008, afsnit 3.2, at bemyndigelser i tekstanmærkninger altid skal gives til Landsstyret (Naalakkersuisut).

Imidlertid indbefatter den foreslåede tekstanmærkning til hovedkonto 77.05.01 Miljøteknologi, drift fortsat den fejlagtige ordlyd, der således ikke er blevet rettet. Dette må anses som administrativ **forsømmelighed**, hvilket naturligvis ikke kan accepteres.

11.7 Ansøgninger om tillægsbevilling til sælskind (10-503 og 10-515)

Den 11. november 2010 godkendte Finansudvalget en tillægsbevilling til hovedkonto 51.02.03 Indhandlingstilskud, sælskind på 1,5 mio. kr. Med denne tillægsbevilling sikredes det økonomiske grundlag for indhandling af yderligere 3.700 skind i fh.t. den i finansloven for 2010 fastsatte årskvote på 87.000 skind, hvorefter den på daværende tidspunkt nedlukkede sælskindsindhandling genåbnede (Sag 10-503).

⁴ Jfr. f.eks. den i fodnote 1 omtalte bevillingssag fra 2008 vedr. etablering af en efterskole i Qasigiannuit.

Allerede den 10. december 2010 besluttede Naalakkersuisut imidlertid at ansøge om yderligere 1,5 mio. kr. til samme formål. Ansøgningen havde baggrund i en meget voldsom sælskindsindhandling i perioden efter genåbningen af sælskindsindhandlingen, hvilket angiveligt havde baggrund i, at der i stort omfang var lagt skind til side til senere indhandling i løbet af den periode, hvor indhandlingen havde været lukket.

Finansudvalget fandt selve fremsættelsen af denne nye ansøgning yderst utilfredsstillende, ligesom det konstateredes, at også denne ansøgning ikke levede op til formalia omkring høring jfr. Budgetregulativ 2008. Da udvalget derudover fremførte en række principielle holdninger til hele sælskindsindhandlingen, ligesom der blev afgivet mindretalsudtalelse til afgørelsen, citeres udvalgets afgørelse fuldt ud nedenfor:

”Naalakkersuisut søger i denne sag om en forhøjelse af bevillingen til indhandlingstilskud til sælskind på 1½ mio. kr. Ansøgningen kommer blot en måned efter, at Finansudvalget godkendte en forhøjelse af samme bevilling med et tilsvarende beløb (Sag 10-503).

*Udvalget finder, at det **yderst utilfredsstillende**, at der atter engang fremsendes en ansøgning om forhøjelse af bevillingen til indhandlingstilskud til sælskind. Udvalget har ved gentagne lejligheder påpeget behovet for, at der for fangererhvervet udarbejdes en **helhedsløsning**, som inddrager andre og flere dimensioner end blot ydelse af offentlige tilskud. Herunder bl.a. efteruddannelse, omskoling og afvandring fra erhvervet m.h.p. en konsolidering af dette.*

Som en særlig mangel konstateres det, at der ikke ses nogen form for koordinering af oplægget eller politikken for området i det hele taget, med hverken Dept. for Sociale anliggender eller Dept. for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke.

*Udvalget har noteret sig, at der henvises til stigende benzinpriser som en argumentation for bevillingsforhøjelsen. Udvalget finder, at det er **meget uhensigtsmæssigt**, at en sådan **åbenbart fejlagtig** argumentation fremføres i et oplæg til Naalakkersuisut og Finansudvalget. Som bekendt indføres der først benzinafgifter fra og med 1. januar 2011.*

*Udvalget skal derudover henvises til sin afgørelse i sag 10-503, hvor Udvalget skrev følgende:
”Udvalget ser denne sag som tydeliggørende behovet for, at arbejdsgruppen, som tidligere blev nedsat m.h.p. at analysere Great Greenlands fremtidsmuligheder, snarest fremlægger sit arbejde og anbefalinger. Udvalget skal i denne forbindelse udtrykke sin forhåbning om, at arbejdsgruppens anbefalinger vil egnet til at sikre en mere hensigtsmæssig adskillelse af varetagelsen af socialpolitiske og arbejdsmarkedspolitiske hensyn.”*

Det ovenfor citerede anses stadigvæk som fuldt ud relevant. Udvalget skal i tilknytning herudover opfordre Naalakkersuisut til snarest at færdiggøre den af formanden for Naalakkersuisut omtalte tilskudsanalyse, som anses som både påkrævet og relevant.

Udvalget har noteret sig, at det i modstrid med Budgetregulativ 2008, afsnit 4.3, ikke er anført, at høringssvaret fra Dept. for Finanser er indarbejdet i oplægget. Udvalget kan derfor alene godkende ansøgningen under forudsætning af, at oplægget har været i høring.

Et mindretal i Finansudvalget, bestående af Niels Thomsen, kan ikke godkende ansøgningen med følgende begrundelse:

”Mindretallet konstaterer, at årsbevillingen til sælskind er opbrugt hurtigere end forventet. Særligt har der været en stor indhandling i begyndelsen af december måned. Når årsbevillingen opbruges på mindre end ét år betyder det, at de indhandlende fangere har fået deres forventede fulde årsindtægt på mindre end et år, hvorfor der burde være lagt penge til side til resten af året. Det burde derfor ikke være en offentlig opgave, at træde til med ekstra midler for at sikre fortsat indhandling. Dette synspunkt kan i øvrigt også udstrækkes til fiskeriet, hvor der af hensyn til at sikre fiskernes økonomi søges om tildeling af yderligere kvoter her ved årets afslutning.

Mindretallet finder, at det er særligt ærgerligt, at der tages midler fra bevillingen til mobilitetsfremme, idet midlerne hermed reelt bruges direkte i modstrid med deres oprindelige formål, nemlig fremme af mobilitet og fremme af arbejdskraftens afvandring til mere økonomisk selv bærende erhverv.

Mindretallet finder endelig, at de forskellige ansøgninger om diverse tiltag til fordel for fiskere og fangere i december måned giver uheldige mindelser om det tidligere Landsstyres gentagne og af den daværende opposition kritiserede udbetalinger af julestøtte til fangererhvervet. Hvorfor skal f.eks. enlige mødre eller andre udsatte sociale grupper i de større byer ikke begunstiges på tilsvarende vis? ”.

Et flertal i Finansudvalget, bestående af Udvalgets øvrige medlemmer, godkender ansøgningen under henvisning til de i oplægget anførte begrundelser.

Finansudvalgets beslutning

*Et flertal i Finansudvalget **godkender** indstillingerne fra Naalakkersuisut **under forudsætning af**, at Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser indenfor 7 dage fra dags dato skriftligt bekræfter, at oplægget forinden fremsendelsen til Finansudvalget i medfør af Budgetregulativ 2008 afsnit 4.3 har været til høring i Dept. for Finanser og at høringssvaret er indarbejdet i oplægget. I fald en sådan bekræftelse ikke (kan) fremsendes bortfalder Udvalgets godkendelse uden videre. ”*

Udvalget modtog efterfølgende en bekræftelse fra Naalakkersuisutområdet fra Finanser på, at oplægget trods alt havde været i høring. Oplægget var således sendt i høring den 10. december kl. 11.28 med anmodning om svar senest kl. 12.30 samme dag. Høringsfristen var altså ret præcist sat til 1 time! En så kort høringsfrist kan alene betegnes som **useriøs**. I høringssvaret angav Naalakkersuisutområdet for Finanser i overensstemmelse hermed, at den korte høringsfrist måtte anses som ”særligt bekymrende”. Departementet medgav dog samtidig, at den korte høringsfrist ikke kunne tilskrives langsommelig sagsbehandling i departementet for Fiskeri og Fangst; men derimod et politisk ønske i Naalakkersuisut. Finansudvalget må til dette bemærke, at Udvalget allerede i november måned 2010 mindede Naalakkersuisut om, at der ikke burde fremsendes tillægsbevillingsansøgninger sent i december måned, hvilket Naalakkersuisut i højere grad burde have indrettet sin sagsforberedelse i overensstemmelse med. At dette ikke skete, må anses som yderst beklageligt.

Den 7. januar modtog Udvalget en redegørelse for bevillingens anvendelse. Denne redegørelse er vedlagt nærværende betænkning som et underbilag til afgørelsen i sag 10-515 under Bilag A.

Det kan afsluttende oplyses, at Finansudvalget først den 9. marts 2011 har modtaget den i afgørelsen omtalte redegørelse om Great Greenlands fremtid.

11.8 Udmøntning af midler til projektering og opførelse af kollegier 2010-2013 (10-507)

Den 3. december 2010 godkendte Finansudvalget en udmøntning af udisponerede anlægsreserver på 13 mio. kr. i 2010 og et større beløb i overslagsårene med henblik på igangsætning af kollegiebyggeri

Udvalget fandt anledning til at kommentere flere forhold ved ansøgningen:

For det første konstateredes det, at planlægningen af anvendelsen af de udisponerede anlægsmidler til kollegiebyggeri på finansloven for 2010 var stærkt forsinket grundet intern uenighed i Naalakkersuisuts administration. Dette fandtes meget u hensigtsmæssigt.

For det andet konstateredes det, at der skal udarbejdes en sektorplan for kollegieområdet svarende til sektorplanen for skoleområdet. Udvalget fandt dette yderst støtteværdigt. Udvalget **henstillede** klart, at udarbejdelsen af denne sektorplan gives høj prioritet, således at et udkast kan forelægges Inatsisartut under FM11. Naalakkersuisut anmodes i svarnotatet til 2. behandlingen om at oplyse, hvornår på FM11 sektorplanen omdes. Hvis sektorplanen mod forventning ikke er klar i udkastsform anmodes det oplyst, hvornår arbejdet konkret er gået i gang og hvornår et udkast vil være klar. Det skal i dén forbindelse mindes om, at udvalget afslutningsvis skrev følgende i sin afgørelse:

*”Udvalget vil således se **mørkt** på yderligere forsinkelser!”*

For det tredje konstateredes det, at der på det fremsendte budgetbidrag til hovedkonto 80.00.00 Udisponerede anlægsreserver vedrørende puljemidlerne til kollegiebyggeri var anført, at *”Midlerne er øremærkede til de enkelte byer, uden en projektbeskrivelse og et **tilfældigt beløb**”*. Udvalget kunne alene forstå dette således, at finanslovens midler til kollegiebyggeri var afsat tilfældigt og uden nogen form for planlægning! Alvoren af dette understregedes yderligere ved den sene ansøgning om udmøntning af midlerne – og denne udmøntning var i realiteten blot en overførsel af midlerne fra hovedkonto 80.00.00 til hovedkonto 84.40.15 Kollegiebyggeri med henblik på rent budgetteknisk at forhindre, at de afsatte midler gik tilbage i Landskassen ved årets afslutning. I stedet blev pengene nu blot ”sylvet” ned i Anlægs- og Renoveringsfonden. Finansudvalget fandt dette **”kritisabelt”**.

Da budgetbidraget til hovedkonto 80.00.00 Udisponerede anlægsreserver var fejlbehæftet godkendte Udvalget ansøgningen **under forudsætning** af, at der blev fremsendt et nyt og retvisende budgetbidrag til Finansudvalget senest den 31. december 2010. Dette skete ikke, hvormed Finansudvalgets formelle godkendelse af denne bevillingssag er bortfaldet. Om end Naalakkersuisut dog har rettet den mest iøjnefaldende fejl på budgetbidraget i selve det foreliggende lovforslag må denne manglende fremsendelse af et retvisende budgetbidrag samt hele den omfattende forsinkelse af dette højt prioriterede politiske tiltag samlet betegnes som **dybt utilfredsstillende!**

11.9 TB-ansøgning som følge af skimmelangreb i B-2171, Imaneq 27, Nuuk (10-509)

Den 20. december 2010 godkendte Finansudvalget en tillægsbevilling på 1,3 mio. kr. til renovering af B-2171 i Nuuk for skimmelsvamp. B-2171 er lejet hos en privat udlejer, hvorfor Udvalget fandt, at udlejer rettelig burde have det økonomiske ansvar for denne renovering. Imidlertid viste det sig, at Selvstyret som lejer af egen drift og uden at orientere udlejer havde foretaget reparationer på bygningen, hvorved udlejer kunne fraskrive sig ansvaret for renoveringen til skade for lejer; d.v.s. Selvstyret. Udvalget fandt derfor, at der bør udarbejdes interne forskrifter for Selvstyrets lejemål, som kan være egnede til at sikre, at Selvstyret som lejer ikke begrænser sine rettigheder i fh.t. private udlejere ved en u hensigtsmæssig eller ansvarspådragende adfærd.

11.10 Tillægsbevilling til Grønlands Statistik (10-513)

Den 13. december 2010 godkendte Finansudvalget en rokering på 850.000 kr. fra Departementet for Finanser til Grønlands Statistik.

Udvalget fandt i sin afgørelse i sagen anledning til at udtrykke stærk kritik af Naalakkersuisut, da det konstateredes, dels at bevillingsbehovet ikke var uforudsigeligt og dels at bevillingen havde karakter af en efterbevilling i strid med Budgetloven.

Konkret udtrykte Udvalget sin kritik således:

”Baggrunden for bevillingsbehovet er beskrevet således:

”Seneste budgetopfølgning har vist at Grønlands Statistik vil overskride sit lønbudget med 20 %. Overskridelsen skyldes dårlig budgetlægning [og] -opfølgning. Konkret skyldes merforbruget fratrædelsesudgifter til den tidligere statistikchef, udgifter til barsel samt udgifter til feriegodtgørelse og konsulenter.

I alt forventes budgetoverskridelsen for løn at udgøre 1,6 mio. kr. Hertil kommer en mindre overskridelse på øvrige udgifter på 60.000 kr. Imidlertid har Grønlands Statistik haft større indtægter fra rekvirerede opgaver end budgetteret, hvilket reducerer merbevillingsbehovet med 920.000 kr. til 740.000 kr.

Derudover søges om 110.000 kr. til udarbejdelse af nationalregnskabet. Grønlands Statistik mangler finansiering til at kunne afslutte etableringsfasen for nationalregnskabet, hvilket ligeledes skyldes dårlig budgetlægning.”

Udvalget har derudover særligt bemærket følgende vedrørende Budgetloven:

”Da den primære baggrund for tillægsbevillingsansøgningen er dårlig budgetlægning, er der ikke tale om uforudsete udgifter i henhold til budgetlovens § 28, hvorfor der i henhold til lovens bemærkninger som hovedregel ikke bør søges om tillægsbevilling. Når der alligevel ansøges, skyldes det, at Departementet for Finanser først nu er blevet opmærksom på budgetproblemerne. Desuden skal der findes dækning for det forventede merforbrug, da Grønlands Statistik ikke kan indstille lønudbetalingerne for resten af året, hvorfor ansøgningen ligeledes har karakter af en forventet efterbevilling.”

*Udvalget konstaterer således, at der er afholdt midler uden forudgående bevilling, hvilket er et brud på Budgetlovens § 1, stk. 3, af hvilken det fremgår, at ingen udgift må afholdes uden forudgående bevilling. Dette må anses som **beskæmmende**.”*

Som det er sædvane i sådanne sager blev Revisionsudvalget efterfølgende orienteret om sagen med henblik på eventuel opfølgning på denne i forbindelse med udvalgets udarbejdelse af betænkning over Landskassens Regnskab for 2010.

11.11 Oprensning af mistede garn i forvaltningsområderne Upernavik og Uummanaq i Qaasuitsup Kommune (10-516)

Den 13. december 2010 godkendte Finansudvalget en tillægsbevilling på 0,5 mio. kr. til opfiskning af fiskegarn i Upernavik og Uummanaq.

Da Udvalget anførte en række principielle og fremadrækkende ønsker til udformningen af den konkrete politik på fiskeriområdet citeres udvalgets afgørelse fuldt ud nedenfor:

”Den søgte bevilling skal ses som en erstatning for en kvoteforhøjelse, idet hellefiskekvoten for de to områder er opfisket.

Finansudvalget finder grundlæggende, at det er positivt og hensigtsmæssigt, at der sker en opfiskning af såkaldte spøgelsesgarn. Spøgelsesgarn udgør en trussel for fiskebestandene, og det er derfor hensigtsmæssigt, at der sker en målrettet indsats på dette område.

Udvalget er bekendt med, at en del fiskere ikke indberetter mistede garn og fangstredskaber. Naalakkersuisut bør tilsikre, at tabte garn og fangstredskaber indrapporteres rent rutinemæssigt.

Udvalget finder, at fiskerne burde have pligt til – og økonomisk egeninteresse i - selv at oprense garn, uden at Landskassen skal betale for det, eftersom spøgelsesgarn som anført belaster fiskebestandene. Ved atter at yde offentlig støtte til oprensning af garn risiker Naalakkersuisut at skabe en fremadrettet forventning blandt fiskerne om, at der også fremover vil blive ydet offentlig støtte til oprensning af garn, hvorved erhvervets egen frivillige oprensning af tabte garn risikerer at blive sat tilbage eller helt ophøre. Således risikeres det reelt, at der skabes en incitamentsstruktur, som er til skade for fiskerierhvervet.

Finansudvalget finder, at Naalakkersuisut derfor fremadrettet bør overveje andre typer incitamenter m.h.p. at tilsikre løbende oprensning af tabte garn og redskaber. Man kunne f.eks. forestille sig, at tildeling af (dele af) fiskekvoterne i et forvaltningsområde kobles sammen med en forpligtelse til at indrapportere og oprense tabte garn, således at dele af kvoten først frigøres, når tabte garn er opfisket. Alternativt kunne man f.eks. forestille sig, at den beregnede fangst i spøgelsesgarnene indgår i det samlede kvotetræk.

Udvalget anser det endelig som ganske problematisk, at det anføres i oplægget, at kommunen vil få økonomiske problemer grundet ydelse af offentlig hjælp til fiskerne, såfremt dette oplæg ikke godkendes. Det må således formelt slås fast, at kommunen har en lovpligtig forpligtelse til at yde hjælp til alle borgere, herunder fiskere, i social nød. Det er ikke – og kan ikke være - Selvstyrets forpligtelse at yde tilskud til aktiviteter i kommunerne alene m.h.p. at begrænse kommunernes sociale udgifter. Sådanne problemstillinger skal ikke håndteres qua løbende tillægsbevillinger i Finansudvalget, men qua de politiske forhandlinger om bloktilskud til kommunerne. I princippet kan denne ansøgning således ses som et mindre indirekte øget bloktilskud til kommunen nærmere end som en økonomisk håndsækning til fiskerne.”

Naalakkersuisut anmodes om i svarnotatet til 2. behandlingen at **redegøre for**, hvorledes man har fulgt op på Finansudvalgets ovenfor anførte politiske stillingtagen.

11.12 Rokering af midler til etablering af elevhjem i Nanortalik (10-521)

Den 30. december 2010 godkendte Finansudvalget frigørelse af midler til projektering af et nyt elevhjem i Nanortalik.

Som med andre meget sent i 2010 fremsendte bevillingssager må det også for denne sag anføres, at de ansøgte midler med al sandsynlighed er blevet ”sylvet ned” i Anlægs- og Renoveringsfonden, hvilket er stik imod Finansudvalgets gentagne henstillinger om at sikre et realistisk afløb fra fonden.

Det har igennem en årrække været almindeligt antaget, at driften og vedligeholdelsen af skole- og elevhjem var en kommunal opgave – om end en opgave, som kommunerne i en række tilfælde har varetaget på meget utilfredsstillende vis, jfr. den meget dårlige stand for en række af landets elev- og skolehjem. Af § 33 i Landstingsforordning nr. 8 af 21. maj 2002 om folkeskolen fremgår det således, at der påhviler kommunalbestyrelserne en forpligtelse til at oprette elevhjem og kollegier. Og af § 47 i samme forordning fremgår det, at alle udgifter til folkeskolens anlæg, undervisning og drift i øvrigt påhviler kommunerne. Af § 48 fremgår det imidlertid, at området først overgår til kommunerne efter nærmere aftale mellem kommunalbestyrelserne og Landsstyret/Naalakkersuisut. Denne overgangsbestemmelse går så vidt det kan konstateres helt tilbage til den tidligere forordning for området fra 1997, men her 14 år senere er en egentlig aftale, så vidt det kan konstateres, ikke indgået.

Denne manglende afklaring af ansvarsfordelingen på området er yderst problematisk, idet den alene kan føre til ét resultat, nemlig at selvstyret og kommunerne begge har undladt at løfte ansvaret for området. Selvstyret har intet incitament haft til at satse økonomisk på et område, som snart skal overtages af kommunerne, og kommunerne har intet incitament haft til at anvende kommunale

anlægsmidler til et formål, som fortsat anses som hørende under Selvstyrets ansvar. Taberne har i begge tilfælde været de børn og unge, som har boet på skole- og elevhjemmene.

Den dårlige økonomiske situation hos såvel kommunerne som Selvstyret vil næppe medvirke til at løse dette problem. Finansudvalget må imidlertid insistere på, at Naalakkersuisut aktivt søger en snarlig løsning på kompetenceklarheden på området. Dette følger allerede af, at det aldrig har været Inatsisartuts mening, at overgangsbestemmelsen i § 48 i folkeskoleforordningen aldrig skulle bringes i anvendelse. Med andre ord; enten skal ansvaret for elevhjemmene overdrages til kommunerne, der herefter må prioritere midler til at varetage hjemmene på passende vis, eller også må Naalakkersuisut søge § 48 i folkeskoleforordningen ophævet eller ændret med henblik på at påtage sig det fulde økonomiske ansvar for at bringe skole- og elevhjemmene op på en rimelig standard.

Finansudvalget har i sin afgørelse i sag 10-521 af 30. december 2010 fundet, at der er behov for at der udarbejdes en uddybende redegørelse om sagen. Udvalget har herudover ønsket, at der redegøres for den masterplan, som formodes fulgt omkring renovering og udbygning af elevhjem. Udvalget har til dato ikke modtaget denne redegørelse. Naalakkersuisut anmodes om i svarnotatet til 2. behandlingen at redegøre for status på sagen.

12. Henstillinger fra Finansudvalget

På baggrund af Finansudvalgets erfaringer fra behandlingen af forslaget til tillægsbevillingslov 2010, samt fra Udvalgets behandling af ansøgninger fra Naalakkersuisut om bevillingsændringer og opfølgning herpå, finder Finansudvalget anledning til at afgive følgende **henstillinger** til Naalakkersuisut:

Henstilling nr. 1

Finansudvalget **henstiller**, at Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser som hovedregel undlader at godkende rokeringer med tilbagevirkende kraft. Ved alle godkendelser af bevillingsmæssige ændringer bør det sikres, at der ikke bliver tale om efterbevillinger.

Henstilling nr. 2

Finansudvalget **henstiller**, at Naalakkersuisut sidst i finansåret undlader at gennemføre bevillingsrokingeringer til hovedkonti, hvor det er åbenlyst, at en budgetoverskridelse er uundgåelig, alene med det formål at sminke regnskabet. Naalakkersuisut kan i sådanne tilfælde med fordel afholde sig fra at udnytte retten til bevillingsrokingeringer og i stedet fremsætte en rokeringsansøgning til Finansudvalget. Alternativt kan årsagen til budgetoverskridelsen klargøres i regnskabsforklaringerne til landskassens regnskab.

Henstilling nr. 3

Finansudvalget **henstiller**, at Landsstyret søger at tilsikre, at der budgetteres med et **realistisk** afløb fra anlægsbevillingerne, således at der ikke bevidst ansøges om midler, som blot kommer til at ligge passivt i anlægs- og renoveringsfonden.

Henstilling nr. 4

Finansudvalget har i en række sager konstateret, at oplæg til Finansudvalgets behandling ikke har været i (reel) høring i Departementet for Finanser, på trods af at det fremgår af Budgetregulativ 2008, at oplæg skal have været i høring i Departementet for Finanser, og at høringssvarene skal

indarbejdes i oplægget. Da *budgetbidrag* til tillægsbevillingsloven derudover er de eneste dokumenter, der optages i tillægsbevillingsloven med beskrivelse af baggrunden for en bevillingsændring, lægger Finansudvalget stor vægt på, at budgetbidrag efterfølgende kan læses og forstås af medlemmerne af Inatsisartut og omverdenen, uden støtte af et Naalakkersuisutoplæg. Hvis Naalakkersuisuts Budgetregulativ bliver fulgt i praksis, vil oplæggene til Udvalgets behandling og budgetbidragene formentlig blive tilfredsstillende. Finansudvalget skal derfor **henstille**, at Naalakkersuisut følger bestemmelserne i Budgetregulativet.

Henstilling nr. 5

Finansudvalget **henstiller**, at Naalakkersuisut fra og med Redegørelsen for Anlægs- og Renoveringsfonden for 2011 tilstræber, at redegørelsen færdiggøres til Inatsisartuts forårssamling 2012 og anmeldes som et punkt til Inatsisartuts forhandling.

13. Indstillinger fra Finansudvalget

Et enigt Finansudvalg indstiller lovforslaget til vedtagelse med den i betænkningen anførte forståelse og under de i betænkningen angivne forbehold og forventninger.

Med disse bemærkninger skal Finansudvalget overgive Forslag til Tillægsbevillingslov 2010 til Inatsisartuts 2. behandling.

<hr/>	<hr/>	<hr/>
Andreas Uldum	Olga P. Berthelsen, formand	Finn Karlsen
<hr/>		<hr/>
Per Berthelsen		Juliane Henningsen